

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH THUẬN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 21/2024/HNGĐ-PT

Ngày 23-9-2024

V/v tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH THUẬN

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Lê Thị Thanh Thái

Các Thẩm phán: Bà Vũ Thị Thanh Hòa

Ông Đặng Văn Cường

- Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Thành Tuấn là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bình Thuận.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận tham gia phiên tòa: Bà Lương Thị Mai Chăm - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 9 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bình Thuận xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 18/2024/TLPT-HNGĐ ngày 12 tháng 8 năm 2024 về việc “Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”.

Do Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 44/2024/HNGĐ-ST ngày 11 tháng 6 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 25/2024/QĐ-PT ngày 26 tháng 8 năm 2024, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Ông Bùi Văn S, sinh năm: 1984 (Có mặt)

Địa chỉ: Khu phố A, phường H, thành phố P, tỉnh Bình Thuận.

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Ông Trần Thanh T, sinh năm: 1982 (Có mặt) theo văn bản ủy quyền ngày 06/9/2024

Địa chỉ: Khu phố A, phường H, thành phố P, tỉnh Bình Thuận.

- *Bị đơn:* Bà Nguyễn Song H, sinh năm: 1986 (Có mặt)

Địa chỉ: Khu phố B, phường H, thành phố P, tỉnh Bình Thuận.

Do có kháng cáo của: Nguyên đơn ông Bùi Văn S.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

** Theo đơn khởi kiện, bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn ông Bùi Văn S trình bày:*

Ông và bà Nguyễn Song H chung sống không đăng ký kết hôn từ năm 2016 và đã được Tòa án giải quyết không công nhận vợ chồng theo bản án số 116/2022/HNGĐ-ST ngày 30/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận. Tại bản án đã quyết định: Buộc ông phải giao con chung là Bùi Nguyễn Song H1, sinh ngày 27/8/2017 (giới tính: Nữ), cho bà Nguyễn Song H trực tiếp nuôi dưỡng, bà H không yêu cầu ông cấp dưỡng nuôi con chung.

Nay ông Bùi Văn S yêu cầu thay đổi việc nuôi con chung vì các lý do cụ thể sau:

Trước đây, ông là người trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng con chung từ khi bé Bùi Nguyễn Song H1 sinh ra đến khi con được 03 tuổi, bà H chê con xấu bỏ bê không quan tâm chăm sóc con.

Quá trình chăm sóc con chung theo bản án của Tòa án thì bà H bỏ bê con, thường cho bé đi học trễ, tan trường không đón về để bé tự đi bộ về nhà, thường nhốt bé trong phòng không cho tiếp xúc với dì và bà ngoại, ông khai rằng bé H1 kể với ông bị cha dượng và mẹ nhốt, đánh.

Hiện tại bà H đã có chồng khác và đã có con, bé H1 đã lớn nhưng sinh hoạt chung sống cùng với cha dượng, ông lo ngại sẽ làm ảnh hưởng đến sức khỏe tâm sinh lý của cháu.

Bé H1 cũng mong muốn được sống với ba không thích sống với mẹ, bản thân ông cũng có đầy đủ điều kiện kinh tế để chăm lo cho bé H1.

Do vậy ông yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng con chung Bùi Nguyễn Song H1 sinh ngày 27/8/2017, ông không yêu cầu bà Nguyễn Song H phải cấp dưỡng nuôi con chung.

** Quá trình giải quyết vụ án, bị đơn bà Nguyễn Song H trình bày như sau:*

Bà Nguyễn Song H xác nhận bà đang trực tiếp nuôi dưỡng cháu Bùi Nguyễn Song H1 sinh ngày 27/8/2017 (giới tính: Nữ) theo bản án số 116/2022/HNGĐ-ST ngày 30/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

Bà H không chấp nhận toàn bộ những lời khai của ông Bùi Văn S cho rằng bà thiếu quan tâm chăm sóc và bạo hành con, như ông S đã trình bày trong quá trình giải quyết tại Tòa án.

Quá trình trực tiếp chăm sóc nuôi dưỡng con Bùi Nguyễn Song H1, bà luôn yêu thương, giành cho con những điều kiện chăm sóc, dạy dỗ tốt nhất cho bé. Bé Song H1 sống với bà luôn hồn nhiên vui vẻ, được bà dạy dỗ chu đáo, kết quả học tập của bé cũng rất tốt. Bà sẵn sàng hy sinh tất cả cho con, nên không có việc bà bạo hành bé như ông S đã khai nại.

Theo bà khai ông Bùi Văn S hiện nay không có công việc ổn định, khi bé H1 được bà cho về thăm cha, thì ông hay tra hỏi những nội dung tiêu cực, đồng thời ông S hay la hét trước mặt bé H1 làm cháu sợ hãi.

Do vậy nay ông Bùi Văn S yêu cầu được trực tiếp nuôi con chung Bùi Nguyễn Song H1, bà không đồng ý. Bà yêu cầu được tiếp tục trực tiếp nuôi dưỡng con chung và không yêu cầu ông S cấp dưỡng nuôi con chung.

Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 44/2024/HNGĐ-ST ngày 11 tháng 6 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết quyết định:

Căn cứ vào:

- Khoản 03 Điều 28, điểm a khoản 01 Điều 35, điểm a khoản 01 Điều 39, Điều 147, Điều 235 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;

- Khoản 02 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014;

- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội ngày 30/12/2016 về án phí, lệ phí Tòa án;

Tuyên xử: Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn – Ông Bùi Văn S về việc được trực tiếp nuôi dưỡng con chung tên Bùi Nguyễn Song H1 sinh ngày 27/8/2017 (giới tính: Nữ).

Bà Nguyễn Song H tiếp tục được trực tiếp nuôi dưỡng con chung tên Bùi Nguyễn Song H1 sinh ngày 27/8/2017 (giới tính: Nữ), theo bản án số 116/2022/HNGĐ-ST ngày 30/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

Về trợ cấp nuôi con chung: các đương sự không yêu cầu nên không xét.

Ông Bùi Văn S được quyền thăm nom, chăm sóc và giáo dục con chung Bùi Nguyễn Song H1. Không ai được quyền cản trở, gây ảnh hưởng xấu đến việc thăm nom, trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chung của ông Bùi Văn S và bà Nguyễn Song H.

Ngoài ra, bản án còn tuyên án phí, quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/6/2024, nguyên đơn ông Bùi Văn S kháng cáo đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện về việc, sửa án sơ thẩm giao cho ông S được trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu Bùi Nguyễn Song H1, sinh ngày 27/8/2017.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

- Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày: Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận kháng cáo cho nguyên đơn được trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu Bùi Nguyễn Song H1, sinh ngày 27/8/2017.

- Bị đơn trình bày: Đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án sơ thẩm, không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn S.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Thuận phát biểu việc kiểm sát tuân theo pháp luật trong vụ án:

+ Về thủ tục: Việc chấp hành pháp luật của người tiến hành tố tụng và người tham gia tố tụng trong vụ án là đúng quy định của pháp luật.

+ Về nội dung: Kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn S là không có cơ sở. Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự không chấp nhận yêu cầu kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm số 44/2024/HNGĐ-ST ngày 11/6/2024 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ có tại hồ sơ vụ án đã được thẩm tra xem xét tại phiên tòa, căn cứ kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Xét thấy đơn kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn S trong thời hạn luật định và đã thực hiện việc nộp tạm ứng án phí phúc thẩm theo quy định tại khoản 1 Điều 273 và Điều 276 Bộ luật Tố tụng dân sự nên được xem xét theo thủ tục phúc thẩm.

[2] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết vụ án: Nguyên đơn khởi kiện yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng con chung sau khi ly hôn với bị đơn. Tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng khoản 3 Điều 28, khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự xác định quan hệ tranh chấp "*Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*" là đúng quan hệ tranh chấp và đúng thẩm quyền giải quyết.

[3] Tại đơn kháng cáo và tại phiên tòa phúc thẩm, ông Bùi Văn S trình bày: Sau khi giao con cho bà H nuôi dưỡng, ông khởi kiện thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn vì ông mong muốn trực tiếp nuôi dưỡng con chung là cháu Bùi Nguyễn Song H1, không yêu cầu bà H cấp dưỡng nuôi con chung với lý do bà H không thu nhập tài chính, có hành vi bạo hành cháu H1, thường xuyên để cháu đi học trễ và đi bộ về nhà. Ông nộp kèm theo tài liệu là giấy chứng nhận quyền sử dụng đất ông được cha ruột tặng cho để chứng minh cho việc ông có nơi ở ổn định, đảm bảo cho việc trực tiếp nuôi dưỡng con chung.

Xét kháng cáo của nguyên đơn, cũng như lời trình bày của các đương sự trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa, Hội đồng xét xử thấy rằng:

Tại Bản án số 116/2022/HNGĐ-ST ngày 30/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận đã xét về điều kiện kinh tế, nơi ở, thời gian làm việc để đảm bảo cuộc sống môi trường nuôi dưỡng cháu H1 và tuyên buộc ông Bùi Văn S giao con chung cho bà Nguyễn Song H trực tiếp nuôi dưỡng. Sau khi bản án tuyên, ông S đã giao con cho bà H nuôi dưỡng.

Đến tháng 01/2024, ông S có đơn yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi dưỡng lý do bà H có hành vi bạo hành, không cho cháu đi học và ở cùng cha dượng, bản thân ông làm nghề kinh doanh tự do nên đủ điều kiện để đảm bảo cuộc sống cho con.

Tại phiên tòa ông Bùi Văn S và bà Nguyễn Song H đều thừa nhận ông bà có con chung duy nhất là Bùi Nguyễn Song H1 (giới tính: nữ), sinh ngày 27/8/2017, do cả hai đương sự đều mong muốn trực tiếp nuôi dưỡng và theo quy định tại khoản 2 Điều 81 Luật hôn nhân và gia đình năm 2014: “*Vợ, chồng thỏa thuận về người trực tiếp nuôi con, nghĩa vụ, quyền của mỗi bên sau khi ly hôn đối với con; trường hợp không thỏa thuận được thì Tòa án quyết định giao con cho một bên trực tiếp nuôi căn cứ vào quyền lợi về mọi mặt của con; nếu con từ đủ 07 tuổi trở lên thì phải xem xét nguyện vọng của con.*” Và việc giao con cho ai trực tiếp nuôi dưỡng cần phải xem xét đến điều kiện nuôi con của các bên đương sự để đảm bảo quyền lợi và sự phát triển mọi mặt của con chưa thành niên.

Tính đến ngày xét xử phúc thẩm cháu Bùi Nguyễn Song H1, sinh ngày 27/8/2017 (đã trên 07 tuổi), để làm rõ nguyện vọng của cháu. Ngày 05/9/2024, Tòa án đã tiến hành lập biên bản ghi lời khai, cháu H1 trình bày nếu lựa chọn thì cháu H1 muốn ở với mẹ hơn vì mẹ cho chăm sóc cháu tốt hơn, trực tiếp dạy học cho cháu, thường xuyên cho cháu đi du lịch và học những môn năng khiếu cháu yêu thích, tuy có lần mẹ đánh cháu nhưng là dùng tay đánh vào bàn tay cháu do cháu làm bài tập sai, chứ thường ngày thì mẹ vẫn rất thương cháu.

Tại hồ sơ cũng thể hiện quá trình xác minh tại địa phương: từ khi cháu H1 được giao cho bà Nguyễn Song H trực tiếp nuôi dưỡng thì không có việc bà H bỏ bê, thiếu trách nhiệm hay bạo hành cháu H1. Xác minh tại trường tiểu học Hàm Tiến nơi cháu H1 đang học tập, bà H đã phối hợp với nhà trường rất tốt về việc chăm sóc và giáo dục nên cháu H1 đã đạt thành tích học sinh giỏi và nhận giấy khen của nhà trường. Ngoài ra, ông S cho rằng “cháu H1 bị bạo hành và ở cùng cha dượng nên không đảm bảo an toàn” đã được bà ngoại là bà Nguyễn Thị H2 xác nhận, vấn đề trên thì tại biên bản xác minh tại công an phường H (bút lục 146) thể hiện “từ năm 2022 đến nay không có thông tin về việc bà H bạo hành cháu Song H1, tại địa chỉ trên có thông tin ông S, bà H sau khi ly hôn có gây gổ cãi vã nhau trong quá trình qua lại thăm con không thống nhất thời gian đưa đón con về”.

Hơn nữa, sau khi ông S đã thực hiện bản án giao con cho bà H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng giữa ông S và bà H thỏa thuận việc ông S thăm nom, chăm sóc con chung vào thứ bảy và chủ nhật hàng tuần; thời gian còn lại sẽ do bà H trực tiếp chăm sóc. Từ khi con chung giao cho bà H trực tiếp nuôi dưỡng đến nay, bà H vẫn tạo mọi điều kiện để ông S được thăm nom và chăm sóc con chung.

Do đó, việc nuôi dưỡng con chung của bà Nguyễn Song H vẫn đảm bảo đủ điều kiện về mọi mặt và cháu H1 vẫn đang phát triển tốt, đạt được nhiều thành tích trong học tập, không có việc bà H bạo hành hay bỏ bê cháu H1.

Vì vậy, Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Bùi Văn S về việc được trực tiếp nuôi dưỡng cháu H1 là có căn cứ, đúng quy định pháp luật và xem xét điều kiện hoàn cảnh cụ thể, đảm bảo tính ổn định, tránh xáo trộn cuộc sống của cháu H1 nhằm tạo điều kiện để cháu H1 phát triển toàn diện về mọi mặt.

Do đó, yêu cầu kháng cáo của ông Bùi Văn S không có cơ sở chấp nhận. Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án sơ thẩm như đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát.

[4] Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận nên ông Bùi Văn S phải chịu án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo và không bị kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào: Khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Bùi Văn S. Giữ nguyên bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 44/2024/HNGĐ-ST ngày 11 tháng 6 năm 2024 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết.

Căn cứ vào:

- Căn cứ khoản 3 Điều 28; điểm b khoản 1 Điều 38; Điều 148 Bộ luật tố tụng sự dân sự;

- Khoản 2 Điều 81, khoản 2 Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình;

- Căn cứ khoản 1 Điều 29 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Bùi Văn S về việc được trực tiếp nuôi dưỡng con chung Bùi Nguyễn Song H1, sinh ngày 27/8/2017.

Bà Nguyễn Song H tiếp tục được trực tiếp nuôi dưỡng con chung tên Bùi Nguyễn Song H1 sinh ngày 27/8/2017, theo bản án số 116/2022/HNGĐ-ST ngày 30/12/2022 của Tòa án nhân dân thành phố Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

Ông Bùi Văn S được quyền thăm nom, chăm sóc và giáo dục con chung Bùi Nguyễn Song H1.

Không ai được quyền cản trở, gây ảnh hưởng xấu đến việc thăm nom, trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chung của ông Bùi Văn S và bà Nguyễn Song H.

2. Về án phí phúc thẩm: Ông Bùi Văn S phải chịu 300.000 (ba trăm nghìn) đồng án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp tại biên lai số 0001961 ngày 04/7/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Phan Thiết.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án (23/9/2024).

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Bình Thuận;
- TAND thành phố Phan Thiết;
- Chi cục THADS thành phố Phan Thiết
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Thị Thanh Thái